

Nagrade Viktimološkog društva Srbije za 2020. godinu

Viktimološko društvo Srbije je 2009. godine ustanovilo tri nagrade:

- Nagradu za doprinos unapređenju prava žrtava
- Nagradu za doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju ratom i ratnim zločinima „Treći put“
- Nagradu talentovanom mladom istraživaču/istraživačici

Nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljuje se pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali veliki i trajan doprinos unapređenju prava žrtava i ostvarivanju ciljeva zbog kojih je Društvo osnovano. Ove godine nagrada za doprinos unapređenju prava žrtava dodeljuje se **dr Zorici Mršević**.

Dr Zorica Mršević je naučna savetnica Instituta društvenih nauka u Beogradu i članica Viktimološkog društva Srbije. Od 1992. do danas, dr Mršević je bila aktivna na feminističkoj, naučnoj, aktivističkoj i međunarodnoj sceni, posebno se zalažući za zaštitu prava žrtava iz marginalizovanih kategorija stanovništva. Bila je jedna od osnivačica i prvih predavačica Ženskih studija u Beogradu, SOS telefona za žene i decu žrtve nasilja, Autonomnog ženskog centra, Jukoma, Labrisa i dr. Svojim pregalačkim, tri decenije dugim radom spojila je i spaja feminističku teoriju i istraživačke aktivnosti sa LGBT aktivizmom, sve to zajedno sa predavačkim aktivnostima, kao i praksom međunarodnih organizacija i domaćih državnih i vladinih tela, nezavisnih institucija, angažovanjem u oblasti javnih politika i kreiranja nacrti zakona, državnih strategija i akcionih planova u oblasti rodne ravnopravnosti, antidiskriminacije, ljudskih prava i fenomenologije nasilja, sa nesumnjivim uticajem na unapređivanje prava žrtava nasilja i diskriminacije iz najmarginalizovanih kategorija stanovništva. Autorka je više od dvadeset knjiga i preko 400 naučnih radova objavljenih u domaćoj i inostranoj naučnoj periodici, rukovodila i/ili učestvovala u više desetina istraživačkih projekata sagledavajući prava žrtava uvek kroz prizmu svog doslednog feminističkog opredeljenja. Originalan doprinos društvenim promenama u Srbiji daje kroz svoj istraživački, predavački i aktivistički rad na zaštiti i unapređenju prava LGBTI osoba. Autorka je prvih u Srbiji objavljenih istraživačkih, naučnih radovi o: slobodi javnog okupljanja LGBT osoba (paradama ponosa), opravdanosti i nužnosti pravne regulative istopolnih zajednica u Srbiji, lezbejskom identitetu i pravima. Dr Mršević je posebno fokusirana na prava, status i depatologizaciju trans osoba. Učestvovala je u koncipiranju Modela zakona o rodnom identitetu i pravima interseks osoba, koji je baziran na principima depatologizacije i samoodređenja.

Imajući sve navedeno u vidu, UO VDS je doneo odluku da dr Zorici Mršević dodeli nagradu za doprinos unapređenju prava žrtava. To je svakako priznanje za njen celokupni istraživački, naučni i aktivistički rad, zahvalnost za veliki doprinos ostvarivanju ciljeva VDS, ali i impuls da ne posustane, već i dalje bude aktivna kao i do sada i nastavi da doprinosi unapređenju položaja i prava posebno marginalizovanih grupa građana i građanki.

Nagrada „Treći put“ se dodeljuje pojedincima/pojedinkama ili organizacijama koji su svojim aktivnostima ili zalaganjima dali poseban doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju posledicama rata i izgradnji mira u Srbiji. Ove godine nagrada „Treći put“ dodeljuje se **dr Milovanu Pisarri**.

Dr Milovan Pisarri je istoričar i direktor Centra za primenjenu istoriju iz Beograda. Kroz svoj dosadašnji naučno-istraživački i aktivistički rad vidljiv je njegov doprinos razvoju nekonfliktnog i sveobuhvatnog pristupa bavljenju posledicama Drugog svetskog rata, ratovima tokom devedesetih godina na prostoru bivše Jugoslavije, kao i izgradnji beskonfliktnog društva u Srbiji i regionu. U središtu njegovog interesovanja je stradanje manjinskih grupa, a u fokusu njegovih istraživanja su položaj civila pod okupacijom i zločini izvršeni nad njima. Doktorsku disertaciju je odbranio na fakultetu u Veneciji 2011. u kojoj se bavio zločinima nad civilima u Srbiji za vreme Prvog svetskog rata. Dr Pisarri je, zajedno sa još osam eksperata i aktivista, osnovao Centar za primenjenu istoriju sa ciljem da se građanima približi istorija marginalizovanih grupa, mesta stradanja, antiratni otpor i pacifizam. Aktivnosti Centra, pored istraživanja, obuhvataju izložbe, seminari za nastavnike i učenike, javna vođenja, konferencije. Cilj ovih aktivnosti je da se govori o zaboravljenim žrtvama, ali i da se izgradi drugačiji narativ od dominantnog, koji se još uvek temelji na

veličanju nacionalizma i militarizma, na stvaranju mitova o ratnim poduhvatima i na netoleranciji prema drugim narodima.

Zbog svega navedenog Upravni odbor Viktimološkog društva Srbije je doneo odluku da dr Milovanu Pisariju dodeli nagradu „Treći put“. Verujemo da je ova nagrada priznanje za njegov rad, za rad Centra čiji je osnivač, ali i podsticaj za dalja istraživanja i rad na otvaranju priče i približavanju istorije i stradanja marginalizovanih grupa.

Nagrada talentovanom mladom istraživaču/istraživačici, koja se dodeljuje mladima za posebno kvalitetan naučno-istraživački rad iz oblasti viktimologije, a ima za cilj podsticanje mladih za bavljenje naučno-istraživačkim radom u oblasti viktimologije, ove godine nije dodeljena jer nije bilo predloga.